Het Europees Parlement

Inhoud

Welkom in het Europees Parlement!

Het Europees Parlement vertegenwoordigt de Europese burgers. Het is een plek waar een levendige politieke discussie wordt gevoerd. Sinds de eerste rechtstreekse verkiezingen in 1979 heeft het Europees Parlement steeds meer bevoegdheden verworven, zowel op medewetgevings- als op begrotingsgebied. Daardoor kan het steeds beter de belangen en het welzijn van de burgers dienen en vorm geven aan onze gezamenlijke toekomst.

Ik hoop dat u deze brochure met belangstelling zult lezen.

Hans-Gert Pöttering,
voorzitter van het Europees Parlement

Het Europees Parlement wordt als enige multinationale parlementaire vergadering ter wereld in algemene verkiezingen verkozen en het is de enige instelling van de Europese Unie die sinds juni 1979 rechtstreeks wordt gekozen. Om de vijf jaar vinden er verkiezingen plaats en het aantal Parlementsleden is met de achtereenvolgende uitbreidingen van de EU gestegen. In 2007 telde het Europees Parlement 785 leden uit 27 landen; zij zijn aangesloten bij fracties die berusten op politieke geestverwantschap en niet op nationaliteit. De verkiezingen in juni 2009 vallen samen met de dertigste verjaardag van de algemene Europese verkiezingen.

Het Europees Parlement is officieel gevestigd in Straatsburg. In deze stad op de grens tussen Frankrijk en Duitsland, symbool van de verzoening in Europa na de twee wereldoorlogen, houdt het Parlement — zo hebben de EU-lidstaten besloten — ieder jaar twaalf plenaire vergaderingen. De parlementaire commissies komen bijeen in Brussel, waar zonodig extra plenaire vergaderingen worden gehouden. Tijdens de debatten in de vergaderzaal worden alle officiële talen van de EU gesproken, waaruit blijkt hoeveel waarde het Parlement aan een divers en multicultureel Europa hecht… „eenheid in verscheidenheid”!

Een steeds belangrijker rol

Sinds 1979 zijn de bevoegdheden van het Parlement door de opeenvolgende Europese Verdragen steeds verder uitgebreid. Het Parlement heeft inmiddels evenveel invloed als de Raad van ministers bij het opstellen van de gemeenschappelijke begroting en het vaststellen van wetten ter vergemakkelijking van het vrije verkeer van personen, goederen, diensten en kapitaal binnen de EU en ter bescherming van het milieu en de consument. Bovendien dient het Parlement in te stemmen met de benoeming van de Commissie en kan het deze naar huis sturen.

De burgers kunnen een verzoekschrift tot het Parlement richten met klachten over de toepassing van het Europees recht. De Parlementsleden kiezen een Europese Ombudsman die de klachten van burgers over wanbestuur door instellingen of organen van de Unie onderzoekt. Indien wordt vermoed dat het Gemeenschapsrecht wordt geschonden, kan het Parlement ook besluiten een onderzoekscommissie in te stellen.

Op internationaal vlak neemt het Parlement deel aan het buitenlands beleid van de EU en bij onderhandelingen over internationale verdragen of de toetreding van nieuwe lidstaten is de instemming van het Parlement vereist. Het Parlement debatteert regelmatig over de mensenrechten en stuurt waarnemers naar alle uithoeken van de wereld om toezicht te houden op een vrij en eerlijk verloop van verkiezingen.

Door de meest recente herziening van de verdragen, waartoe op de Europese Raad van december 2007 is besloten, worden de bevoegdheden van het Europees Parlement op talloze gebieden, nog verder uitgebreid.

EUROPEES PARLEMENT

Het Europees Parlement werkt voor u

Jong of oud, student, werknemer, gepensioneerde of consument: wat we ook doen, waar we ook zijn, de Europese wetgeving raakt ons allemaal, ook al beseffen we dit soms niet eens. Gezonder eten op ons bord, de vrijheid om binnen de Europese Unie te gaan, te staan en te werken waar we willen, de bescherming van het milieu… de Europese afgevaardigden spelen op tal van gebieden een doorslaggevende rol.

Het Europees Parlement debatteert net als ieder ander parlement over wetgeving en neemt deze aan. Dat lijkt de normaalste zaak van de wereld, maar het heeft lang geduurd voor het zover was. In het begin mochten de Parlementsleden namelijk niet meer dan advies geven over wetsvoorstellen van de Commissie. Het was uiteindelijk altijd de Raad van Ministers die het laatste woord over de voorgestelde wetten had.

In de loop der jaren en door een reeks Verdragen is er veel veranderd: de rol en de bevoegdheden van het Europees Parlement zijn sterk uitgebreid. Vandaag de dag kan men bij het vaststellen van nieuwe Europese wetten niet meer om het Parlement heen. Voordat een Europese verordening of richtlijn het daglicht ziet, moeten het Parlement en de Raad in de meeste gevallen eerst overeenstemming zien te bereiken over de inhoud. Dit wordt ook wel „medebeslissing" genoemd.

Een Europese wet is pas in alle lidstaten van de Unie van toepassing nadat deze door de voorzitter van het Europees Parlement en de voorzitter van de Raad van Ministers is ondertekend.

Mobiel bellen in het buitenland: lagere rekeningen

Heeft u het al gemerkt? Na uw vakantie in het buitenland is de rekening van uw mobiele telefoon lager. In 2007 is een Europese verordening van kracht geworden waardoor de extra kosten voor gesprekken vanuit of naar een andere lidstaat aan een maximum zijn onderworpen, met het doel deze geleidelijk te verlagen. Na lang onderhandelen met de ministers van Industrie hebben de leden gedaan gekregen dat de door de providers aangerekende roamingtarieven vanaf 2009 niet hoger mogen liggen dan 0,43 euro per minuut voor uitgaande gesprekken en 0,19 euro per minuut voor inkomende gesprekken.

Het Europees Parlement, een volwaardige wetgever

De medebeslissingsprocedure wordt momenteel bij de vaststelling van de meeste Europese wetten, in het bijzonder op het gebied van het vrije verkeer van personen, goederen, diensten en kapitaal binnen de Europese interne markt, toegepast. Deze procedure kan echter ook op andere beleidsterreinen, zoals de bescherming van het milieu, consumentenrechten en verkeersveiligheid worden gevolgd en zal na de hervorming van de Verdragen tot andere gebieden, bijvoorbeeld het landbouwbeleid, worden uitgebreid. Het Europees Parlement speelt bovendien een belangrijke rol bij het bepalen van het beleid voor regionale ontwikkeling en programma's ter bevordering van onderzoek, onderwijs en cultuur, maar ook de volksgezondheid.

Zo heeft het Parlement er bijvoorbeeld alles aan gedaan opdat diploma's en beroepskwalificaties tussen de lidstaten makkelijker worden erkend. Wie zijn beroep in een andere lidstaat wil uitoefenen, wordt daardoor tegenwoordig met veel minder problemen geconfronteerd dan vroeger. Het Parlement heeft ook meegewerkt aan de invoering van strengere normen op het gebied van de veiligheid en etikettering van producten. Het is in de supermarkt tegenwoordig een stuk gemakkelijker te kiezen uit de talloze producten die uit heel Europa afkomstig zijn. Om de ongerustheid weg te nemen bij de Europese consumenten, die voor het merendeel sceptisch staan tegen-

over genetisch gemodificeerde organismen (GGO's), heeft het Europees Parlement meegewerkt aan de goedkeuring van zeer strenge regels op het gebied van etikettering: nu kan iedereen met kennis van zaken een keuze maken uit levensmiddelen met of zonder GGO's.

Het Europees Parlement is er ook in geslaagd de rechten van vliegtuigpassagiers te verbeteren, waarbij ouderen en gehandicapten niet zijn vergeten. Zij kunnen voortaan zowel op het vliegveld als in het vliegtuig zelf op assistentie rekenen. Het Parlement heeft voorts mede aan de wieg gestaan van maatregelen ter bestrijding van frauduleuze handelspraktijken in de hele Europese Unie en van regels die het internationale betalingsverkeer eenvoudiger en veiliger moeten maken. En wie neemt er met warm weer nu niet graag een verfrissende duik in de zee of in een meer? Dankzij de Europese normen, die op aandringen van het Parlement veel strenger zijn geworden, weet u zeker dat u in schoon water zwemt!

De Parlementsleden zijn er voor u

Bent u reisleider of makelaar of verricht u andere diensten? De zogenoemde dienstenrichtlijn zorgt ervoor dat u gemakkelijker in het buitenland aan de slag kunt. De richtlijn was in het begin zeer omstreden en zou er zonder het door het Parlement voorgestelde compromis waarschijnlijk ook niet zijn gekomen. Het Parlement heeft een evenwicht weten te vinden tussen de uiteenlopende nationale belangen, de rechten van de dienstverleners en de consumenten en de behoeften van de werknemers en werkgevers.

De leden tonen initiatief

Wanneer het Parlement van mening is dat een wetsvoorstel niet deugt en niet kan worden verbeterd, dan kan het de hele tekst afwijzen. Dat is bijvoorbeeld gebeurd bij een richtlijn over het vrijgeven van de havendiensten en een andere over octrooien op software-uitvindingen.

De leden hebben bovendien een politiek initiatiefrecht. Dit houdt in dat zij de Commissie kunnen vragen wetsvoorstellen aan het Parlement voor te leggen. Zij verzoeken de Commissie en de Raad regelmatig om bestaand beleid verder uit te werken of nieuwe beleidslijnen uit te stippelen.

Zo heeft het Parlement de Commissie verzocht een wetsvoorstel in te dienen om de procedures voor de afwikkeling van internationale erfenissen te reglementeren en te vergemakkelijken. En ook het statuut van de Europese vennootschap, dat kleine en middelgrote ondernemingen ertoe moet aanzetten ook in andere lidstaten actief te worden, is er op initiatief van het Parlement gekomen. In beide gevallen hebben de leden gedetailleerde aanbevelingen betreffende de tenuitvoerlegging van de wetgeving opgesteld.

Wilt u dat er rekening wordt gehouden met uw mening?

Uit de bovenstaande voorbeelden blijkt dat de Europese wetten bedoeld zijn om het leven van de burgers in de EU te vergemakkelijken en gelijke kansen, rechten en plichten voor alle Europeanen te garanderen. Ook de uitwisseling van goederen en diensten heeft baat bij deze wetgeving, aangezien hierdoor concurrentievoorwaarden worden geschapen die voor alle ondernemingen in alle lidstaten gelijk zijn. Door eens in de vijf jaar hun vertegenwoordigers in het Parlement te kiezen, werken de burgers dus mee aan de totstandkoming van wetgeving die hen rechtstreeks raakt.

Bij de hervorming van het EU-Verdrag wordt het bovendien mogelijk dat de burger het initiatief neemt. Op basis van één miljoen handtekeningen kan de EU dan worden verzocht nieuwe wetten voor te leggen.

Veilig gebruik van chemische stoffen

In ons dagelijks leven hebben we overal te maken met chemische stoffen. Deze zijn ongetwijfeld nuttig, maar of zij altijd even veilig zijn voor de gezondheid en het milieu, is nog maar de vraag. De Europese Unie heeft daarom een verordening aangenomen met de naam „Reach". Op basis van deze verordening zullen duizenden chemische stoffen die in de handel zijn, opnieuw worden onderzocht, met als doel de gevaarlijkste stoffen van de markt te halen. Dankzij de inzet van de leden is meer nadruk komen te liggen op de ontwikkeling van nieuwe, minder schadelijke stoffen, waarbij het aantal dierproeven zoveel mogelijk zal worden beperkt.

Lees om meer te weten te komen ook het hoofdstuk „Medebeslissing: hoe werkt dat?" op bladzijde 35.

EUROPEES PARLEMENT

Een goed beheerde Europese portemonnee

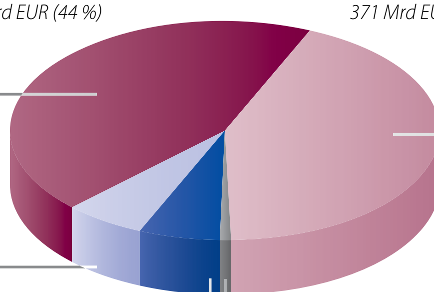
Nieuwe snelwegen, schonere stranden, onderzoek naar nieuwe medicijnen, studeren in het buitenland… we profiteren allemaal direct of indirect van de activiteiten die door de Europese Unie worden gefinancierd. Wie beslist eigenlijk voor welke programma's en activiteiten er in Europa geld wordt uitgetrokken? Deze taak is weggelegd voor het Europees Parlement, samen met de regeringen van de lidstaten. Hieronder volgt een aantal voorbeelden van activiteiten die door het Parlement worden ondersteund.

Ieder jaar weer onderhandelen de leden van het Europees Parlement, op basis van de voorstellen van de Commissie, maandenlang met de Raad van Ministers (die de EU-lidstaten vertegenwoordigt) over de uitgaven en inkomsten van de Unie voor het volgende jaar. De aldus vastgestelde begroting, waarin ook rekening moet worden gehouden met de maximumbedragen die voor meerdere jaren zijn vastgelegd, is van uitermate groot belang. Hierin staat hoeveel middelen de Europese Unie voor elk van de beleidsterreinen beschikbaar stelt, tegen de achtergrond van het algemene streven naar solidariteit, duurzame economische groei en sociale samenhang. Het Parlement is bevoegd om de begroting af te wijzen en een nieuwe begroting te eisen wanneer het van mening is dat zijn prioriteiten niet voldoende in aanmerking zijn genomen.

Hoe wordt het geld van de Unie besteed?

„Financieel kader van de EU, 2007-2013" (cijfers afgerond)

Duurzame economische ontwikkeling

Een groot gedeelte van het Europees geld wordt uitgetrokken voor economische groei en het verminderen van de bestaande regionale verschillen in Europa. Hierbij moet bijvoorbeeld worden gedacht aan de aanleg van snelwegen of spoorlijnen tussen de lidstaten, steun aan kleine ondernemingen, onderzoeksprojecten en technologische innovatie (zoals de ontwikkeling van duurzame energiebronnen).

De landbouw, het enige beleidsterrein met een puur Europees karakter, ontvangt een aanzienlijk percentage van de begrotingsmiddelen. Maar ook andere beleidsterreinen, zoals het milieu, komen dankzij de inzet van het Europees Parlement steeds meer op de voorgrond te staan. Het zet zich in voor de oprich-

ting van regionale natuurparken, de bescherming van bedreigde dier- en plantensoorten, waterbeheer, de bestrijding van de klimaatverandering enzovoort.

Een deel van de Gemeenschapsbegroting is bestemd voor de financiering van de economische ontwikkeling in de wereld en van humanitaire hulp voor landen die het slachtoffer zijn geworden van een natuurramp of een andere crisis.

… en het belang dat de burgers en consumenten hierbij hebben

Epidemieën als aids of vogelgriep kunnen gezamenlijk veel doeltreffender worden bestreden, aangezien zij niet bij de grenzen ophouden. De EU, die hierbij op de steun van het Parlement kan rekenen, is dan ook steeds actiever op het gebied van de volksgezondheid, voornamelijk door op grote schaal onderzoek naar nieuwe medicijnen te financieren.

De afgelopen jaren hebben de leden alles in het werk gesteld om meer programma's ter bevordering van de Europese culturele verscheidenheid op stapel te zetten. Met deze programma's wordt de uitwisseling van kunst en cultuur, zoals films, muziek, beeldende kunst, fotografie, theater, enzovoort, ondersteund.

Investeren in de toekomst

Het Parlement heeft ook invloed op de vaststelling van het meerjarig financieel kader waarin wordt bepaald hoeveel geld er voor elk onderdeel van het Europees beleid wordt uitgetrokken. In het kader van de onderhandelingen over het financieel kader voor de periode die loopt tot en met 2013 hebben de leden bijvoorbeeld een harde strijd moeten leveren met de lidstaten om extra geld los te krijgen voor projecten die de burgers belangrijk vinden.

Zo heeft het Parlement zich met name sterk gemaakt voor het Erasmusprogramma, dat ieder jaar 150 000 studenten de kans biedt aan een buitenlandse universiteit te gaan studeren, voor projecten met betrekking tot Europese vervoersnetwerken of meer in het algemeen voor onderzoek en innovatie.

Waar komt het Europees geld vandaan?

De begroting van de Europese Unie wordt voornamelijk gefinancierd door de bijdragen van de lidstaten. Andere inkomsten bestaan uit een gedeelte van BTW die in de hele EU over goederen en diensten wordt geheven en uit de douanerechten op industrie- en landbouwproducten die uit derde landen de EU binnenkomen. Het Europees Parlement zet zich in voor de invoering van een nieuw financieringssysteem dat een rechtstreekse band tussen de EU en de Europese belastingbetalers legt zonder dat de belastingen behoeven te worden verhoogd.

De uitgaven onder de loep

Het Europees Parlement controleert in samenwerking met de Europese Rekenkamer voortdurend of de begroting goed wordt beheerd en zorgt ervoor dat eventuele fraude wordt aangepakt.

Ieder jaar moeten de Commissie en de andere Europese instellingen het Parlement aantonen dat zij het hen ter beschikking gestelde Gemeenschapsgeld goed hebben besteed. Deze procedure heet officieel „kwijting". De Commissie is gehouden de aanbevelingen die het Parlement bij deze gelegenheid doet, te eerbiedigen.

Is Europa duur?

Slechts iets meer dan 1 % van het vermogen van de Unie, zo'n 235 euro per inwoner, gaat naar de EU-begroting. Deze bedraagt ruim honderd miljard euro per jaar. Dat is weinig vergeleken met de bedragen die aan nationale belastingen moeten worden betaald. En toch is het mogelijk om met dit geld belangrijk beleid voor de burgers te financieren. Het Europees Parlement zelf kost iedere Europese burger minder dan 3 euro per jaar.

Lees om meer te weten te komen ook het hoofdstuk „Hoe wordt de begroting van de EU vastgesteld?" op bladzijde 38.

EUROPEES PARLEMENT

Bewaker van vrijheid en democratie

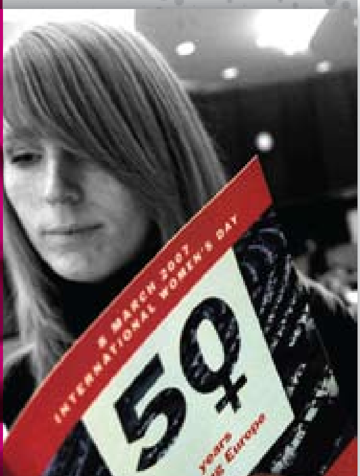
Het Parlement, de enige gekozen instelling van de Europese Unie, is zich bewust van het belang van zijn taak als bewaker van de vrijheid en de democratie, niet alleen binnen Europa maar ook daarbuiten. De voornaamste rol van zijn leden bestaat erin de burgers op Europees niveau te vertegenwoordigen en hun boodschap over te brengen aan de Europese leiders en instellingen.

In het Europees Handvest van de grondrechten zijn alle burgerrechten en de politieke, economische en sociale rechten die daarvoor in verschillende nationale, Europese en internationale verdragen waren opgenomen, in één tekst samengevat. Het handvest is door een conventie die voornamelijk uit Europese en nationale parlementariërs bestond, opgesteld en op de Europese top in Nice in december 2000 officieel aangenomen. Met de ondertekening van het nieuwe verdrag tijdens de Europese Raad van Lissabon in december 2007 zijn de staatshoofden en regeringsleiders van de EU het er over eens geworden dat dit handvest een juridisch bindend karakter moet krijgen. En dat is precies wat het Europees Parlement had gevraagd. Sommige lidstaten, bijvoorbeeld het Verenigd Koninkrijk en Polen, hebben evenwel het recht gekregen hieraan niet deel te nemen.

Iedere keer wanneer de leden van Parlement ernstige schendingen van de mensenrechten in de Europese Unie aan de kaak stellen, verwijzen zij naar het handvest van de grondrechten en maken zodoende duidelijk dat de menselijke waardigheid de kern van hun politieke activiteiten vormt.

Het Parlement heeft tolerantie hoog in het vaandel en voert dan ook een felle strijd tegen discriminatie. Of het nu gaat om

discriminatie op grond van geslacht, ras, etnische of sociale oorsprong, taal, godsdienst, politieke overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid speelt daarbij geen enkele rol. Het Parlement verzet zich tegen racisme en vreemdelingenhaat en laat geen gelegenheid voorbij gaan om eraan te herinneren dat de Europese normen met betrekking tot gelijke kansen voor mannen en vrouwen moeten worden nageleefd en de rechten van gehandicapten moeten worden beschermd.

Bestrijding van alle vormen van uitbuiting van vrouwen

Het Europees Parlement heeft aan de wieg gestaan van tal van acties ter bestrijding van alle vormen van geweld tegen vrouwen en van mensenhandel die gericht is op seksuele exploitatie. Het streeft ernaar de armoede onder vrouwen te doen afnemen. Tegelijkertijd doet het Parlement alles wat in zijn macht ligt om de gelijkheid tussen mannen en vrouwen te bevorderen. Het heeft ervoor gezorgd dat er een Europees Instituut voor gelijke kansen is opgericht, dat de vooruitgang op dit gebied in het oog moet houden. Met zijn resoluties die tijdens de plenaire vergaderingen worden aangenomen, blijft het Parlement de regeringen en Europese instellingen eraan herinneren dat de situatie van vrouwen moet worden verbeterd.

Bescherming van de vrijheden, altijd en overal

De aanslagen in de VS in september 2001, in Istanbul in november 2003, in Madrid in maart 2004 en in Londen in juli 2005 hebben de lidstaten doen besluiten in de strijd tegen het terrorisme nauwer samen te werken. Het Europees Parlement steunt de inspanningen op het gebied van politiële en justitiële samenwerking omdat dit de enige mogelijkheid is om deze bedreigingen, die geen grenzen kennen, het hoofd te bieden. Het verzet zich er echter tegen dat de burgerrechten worden opgeofferd aan een alomvattend veiligheidsbeleid.

Het Parlement is van mening dat bij de bestrijding van het terrorisme de vrijheden van de burgers niet uit het oog mogen worden verloren. Zo niet, bestaat het risico dat de waarden die de grondslag vormen van de Europese democratie worden uitgehold. Bij alle onderwerpen die het in deze context behan-

delt — of het nu gaat om overeenkomsten met de VS over de uitwisseling van passagiersgegevens van luchtvaartmaatschappijen, om telecombedrijven die gegevens over telefoonverkeer bewaren of om de uitwisseling van bankgegevens — komt dit standpunt duidelijk naar voren. Aan de andere kant heeft het Parlement er in het kader van de herziening van de richtlijn over witwaspraktijken voor gezorgd dat hierin ook de financiering van het terrorisme aan bod komt.

Het Europees Parlement heeft voorts een belangrijke rol gespeeld bij de oprichting van het Europese Bureau voor de grondrechten. Dit bureau, dat in Wenen is gevestigd, moet erop toezien dat de grondrechten in alle lidstaten worden nageleefd. Het werkt nauw samen met de Europese toezichthouder voor gegevensbescherming, die de eerbiediging van persoonsgegevens en het privéleven in de hele Europese Unie in het oog dient te houden.

Beantwoording van de verzoekschriften van de burgers

Iedere burger van de Europese Unie en iedereen die in een EU-lidstaat verblijft, heeft het recht om uit eigen naam of samen met anderen bij het Europees Parlement een verzoekschrift in te dienen. Het onderwerp moet binnen de beleidsterreinen van de Europese Unie vallen en de burger rechtstreeks raken. Het verzoekschrift kan een specifiek verzoek, een klacht of een opmerking over de toepassing van het Gemeenschapsrecht bevatten. Ook kan het Europees Parlement worden verzocht ten aanzien van een bepaald onderwerp een standpunt in te nemen.

Een groot aantal verzoekschriften brengt problemen aan het licht bij de toepassing van bestaande Europese richtlijnen, met name op het gebied van het milieu, de sociale zekerheid of de erkenning van beroepskwalificaties. Maar er rijzen ook wel problemen in verband met bepaalde aspecten van de werking van de Europese interne markt. Uit de verzoekschriften blijkt over het algemeen dat de burgers geconfronteerd worden met moeilijkheden omdat het Gemeenschapsrecht en het nationaal recht nog niet geheel op elkaar zijn afgestemd of omdat het Gemeenschapsrecht niet juist word geïnterpreteerd. Het Parlement draagt er zijn steentje toe bij dat deze problemen worden opgelost.

Siliconenprotheses: strengere wetgeving dankzij verzoekschriften

In twee verzoekschriften die het Europees Parlement in 1998 ontving, werd gewezen op de negatieve gevolgen van borstimplantaten van siliconengel voor de menselijke gezondheid en aangedrongen op een onmiddellijk verbod ervan. Naar aanleiding van de hierop volgende parlementaire discussies en resoluties en een door het Parlement gevraagd onderzoek, zag de Commissie zich genoopt duidelijkere en strengere regels voor patiëntenvoorlichting, nazorg en controle op te stellen. Een richtlijn uit 2003 zorgt ervoor dat de kwaliteit en veiligheid van borstimplantaten veel strenger wordt gecontroleerd voordat ze op de Europese markt kunnen worden gebracht.

U kunt een verzoekschrift sturen naar het adres dat is te vinden op bladzijde 48.

Toezicht op de Europese Commissie

De voorzitter van de Commissie kan slechts met instemming van het Europees Parlement worden benoemd. De Parlementsleden ondervragen de (door de lidstaten voorgedragen) kandidaat-commissarissen over hun vaardigheden en gaan na of zij geschikt zijn voor de functie. Indien zij van mening zijn dat dit niet het geval is, kunnen zij een kandidaat zelfs weigeren (hetgeen in 2004 is gebeurd).

Het Parlement accepteert de Commissie in haar geheel door zijn vertrouwen uit te spreken. Het kan echter ook de hele Commissie dwingen af te treden door een motie van afkeuring aan te nemen. De afkeuring van alle Commissieleden wordt echter gezien als „uiterste optie" en is nog nooit toegepast (voor deze procedure is een absolute meerderheid van de leden en twee derde van de uitgebrachte stemmen vereist). In 1999 stapte de gehele Commissie Santer uit eigen beweging op toen duidelijk werd dat het Parlement van plan was vanwege vermeende fraude een motie van afkeuring aan te nemen.

Verder volgt het Parlement de activiteiten van de Commissie op de voet en neemt het de inhoud van de Commissieverslagen over het beleid, de wetgeving en de Gemeenschappelijke be-

groting nauwkeurig onder de loep. De Commissieleden wordt regelmatig gevraagd de vergaderingen van de parlementaire commissies of de plenaire vergaderingen bij te wonen om hun beleid en de door hen geplande maatregelen toe te lichten en antwoord te geven op vragen van de Parlementsleden.

De Europese Ombudsman

De door het Parlement gekozen Europese Ombudsman onderzoekt gevallen van „wanbestuur" door de EU-instellingen die door burgers en ondernemingen aan de kaak zijn gesteld en probeert een oplossing voor de geschillen te vinden. Het Parlement stelt de regelgeving betreffende het statuut en de algemene functievereisten voor de Ombudsman vast. De Ombudsman houdt kantoor in de gebouwen van het Europees Parlement.

Toezicht op de werkzaamheden van de Raad

Het voorzitterschap van de Raad ontmoet regelmatig de fractievoorzitters van het Europees Parlement en komt naar de plenaire vergaderingen om zijn programma toe te lichten, verslag uit te brengen over geboekte resultaten en hierover met de leden van gedachten te wisselen. Vaak neemt het voorzitterschap ook deel aan vergaderingen van de parlementaire commissies. Aan het begin van elke Europese top (ook wel „Europese Raad" genoemd), waarop de staatshoofden en regeringsleiders van de lidstaten hun algemene beleidslijnen uitstippelen, geeft de voorzitter van het Parlement een toelichting bij de punten die het Parlement strategisch belangrijk acht.

De leden kunnen tijdens de plenaire vergadering of schriftelijk over om het even welk onderwerp vragen stellen aan het voorzitterschap van de Raad van de EU. Vaak gaat het hierbij om dringende maatregelen die genomen moeten worden tegen schendingen van de mensenrechten, de democratie of de rechtsstaat.

En hoe zit het met de euro?

Het Parlement ziet er ook op toe dat de Europese gemeenschappelijke munt, de euro, goed wordt beheerd. Het nodigt de president van de Europese Centrale Bank (ECB) regelmatig uit om voor de Commissie economische en monetaire zaken van het Parlement uitleg te komen geven over zijn beleid. Ook voor de benoeming van de president van de ECB en de andere directieleden van de bank is de goedkeuring van het Parlement vereist.

Nauwe samenwerking met de nationale parlementen

Het Europees Parlement hecht groot belang aan nauwe banden met alle nationale parlementen van de Europese Unie. Met deze interparlementaire samenwerking wordt er vooral naar gestreefd de parlementaire dimensie van de EU te versterken door de nadruk te leggen op de democratische controle en de verantwoording voor besluiten op Europees niveau. De samenwerking waarborgt de transparantie en openheid van de besluitvorming. Bovendien wordt hierdoor niet alleen de democratische legitimiteit, maar ook de kwaliteit en de doelmatigheid van het wetgevingsproces van de Europese Unie bevorderd.

De hervorming van de Verdragen moet ertoe leiden dat de nationale parlementen voortaan sterker bij het institutionele proces worden betrokken.

EUROPEES PARLEMENT

Het Europees Parlement in de wereld

Het Europees Parlement laat zijn stem in het Europese buitenlandse beleid steeds vaker horen. Wanneer nieuwe landen tot de Europese Unie willen toetreden, moet het Parlement eerst het licht op groen zetten. Dit is ook het geval bij de meeste internationale overeenkomsten die de EU wil sluiten. Verschillende Paritaire Parlementaire Vergaderingen bieden de leden gelegenheid nauwe contacten met beleidsmakers in de hele wereld te onderhouden. De vergaderzaal van het Parlement is een belangrijk forum voor internationale regeringsleiders en andere invloedrijke personen.

Een belangrijke rol bij de uitbreiding van de Europese Unie

De Europese Unie kan nieuwe lidstaten alleen toelaten wanneer het Europees Parlement hiermee instemt. Alhoewel de onderhandelingen met de kandidaat-landen en de vastlegging van de termijnen voor toetreding onder de bevoegdheid van de Raad en de Commissie vallen, dient het Parlement tot aan de dag van de toetreding toe te zien op de procedure om er zeker van te zijn dat aan alle toetredingsvoorwaarden is voldaan. Voordat een land lid kan worden, gaan de leden eerst na of het de strenge regels van de Europese Unie wel naleeft.

De EU van 6 naar 27 leden

Maart 1957	Duitsland, België, Frankrijk, Italië, Luxemburg en Nederland
Januari 1973	Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk
Januari 1981	Griekenland
Januari 1986	Spanje en Portugal
November 1990	Hereniging van Duitsland, integratie van de voormalige DDR
Januari 1995	Oostenrijk, Finland en Zweden
Mei 2004	Cyprus, Estland, Letland, Litouwen, Hongarije, Malta, Polen, Slovenië, Slowakije en de Tsjechische Republiek
Januari 2007	Bulgarije en Roemenië

Zonder het Europees Parlement geen internationale overeenkomsten

Voor de meeste internationale overeenkomsten die de Europese Unie wil sluiten, is goedkeuring van het Parlement vereist. Zo heeft het Parlement een aantal financiële protocollen met derde landen afgewezen omdat in die landen de mensenrechten worden geschonden. Bovendien doet het Parlement aanbevelingen wanneer commerciële onderhandelingen in het kader van de Wereldhandelsorganisatie (WHO) worden gevoerd en maakt het wanneer het erom gaat de resultaten van deze onderhandelingen goed te keuren, gebruik van al zijn mogelijkheden.

Het Parlement volgt het buitenlands beleid van de EU op de voet

Bij belangrijke besluiten op het gebied van het buitenlands beleid vraagt de Raad het Parlement om advies. De leden kunnen vraagtekens plaatsen bij het beleid van de Raad en aanbevelingen doen. De hoge vertegenwoordiger voor het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid wordt regelmatig verzocht op de plenaire vergaderingen verslag te komen uitbrengen over de activiteiten van de EU in de wereld. Op het vlak van het ontwikkelingsbeleid leggen de Europese afgevaardigden de nadruk op armoedebestrijding, bevordering van goed bestuur, democratie en mensenrechten.

Het Parlement streeft er continu naar politieke, economische en culturele banden met andere parlementen in de wereld aan te knopen. Zo nemen de leden deel aan de Paritaire Parlementaire Vergadering ACS-EU (waarbij ACS staat voor Afrika, Caribisch gebied en Stille Oceaan), de Euro-mediterrane Parlementaire Vergadering (EMPV), waarin o.a. de Palestijnse Autoriteit en Israël zijn vertegenwoordigd, en de Euro-Latijns-Amerikaanse Parlementaire Vergadering (Eurolat).

MENSENRECHTEN

Leiders uit de hele wereld worden in het Parlement ontvangen

Het Europees Parlement nodigt regelmatig staatshoofden, premiers en andere belangrijke personen uit de hele wereld uit om de leden tijdens de plenaire vergaderingen toe te spreken. De afgelopen jaren waren dat onder meer de Oekraïense president Victor Joesjtsjenko, de Boliviaanse president Evo Morales, de Liberiaanse president Ellen Sirleaf Johnson, de Pakistaanse president Pervez Musharraf, de president van de Palestijnse Autoriteit Mahmoud Abbas, de Libanese premier Fouad Siniora, de Filipijnse president Gloria Macapagal-Arroyo, de emir van Qatar Hamad Bin Khalifa Al Thani en de Georgische president Mikhail Saakashvili.

EUROPEES PARLEMENT

Prioriteit voor de mensenrechten

Het Parlement zet zich zowel binnen als buiten Europa in voor de mensenrechten, vrijheid en democratie. Het stuurt waarnemers naar alle uithoeken van de wereld om erop toe te zien dat verkiezingen goed en eerlijk verlopen. Economische en handelsovereenkomsten die de EU met andere landen sluit, worden onder de loep genomen om te waarborgen dat de mensenrechten worden nageleefd, en elk jaar reikt het Parlement de Sacharovprijs uit aan personen die strijden voor de vrijheid van meningsuiting.

Het Parlement zorgt ervoor dat de mensenrechten hoog op de Europese agenda staan. Met doelgerichte initiatieven op verschillende terreinen tracht het ertoe bij te dragen om een einde te maken aan folterpraktijken, minderheden te beschermen, conflicten te voorkomen, de rechten van vrouwen en kinderen te bevorderen en mensenrechtenactivisten te beschermen. Het Europees Parlement verleent actief steun aan de oprichting en het werk van internationale rechtbanken zoals het Internationaal Strafhof in Den Haag of speciale rechtbanken die zijn opgericht om oorlogsmisdadigers in het voormalige Joegoslavië en Rwanda te veroordelen.

Schendingen van mensenrechten aan de kaak stellen

Tijdens iedere plenaire vergadering in Straatsburg debatteert het Parlement over de mensenrechten in alle delen van de wereld. Ook neemt het regelmatig resoluties aan waarin de Europese instellingen of nationale regeringen worden opgeroepen onmiddellijk maatregelen te nemen om schendingen van de mensenrechten een halt toe te roepen.

Het Parlement brengt ieder jaar verslag uit over de situatie van de mensenrechten in de wereld. De afgelopen jaren heeft het in deze verslagen bijvoorbeeld aandacht besteed aan de genocide in Darfour, de schending van de vrijheid van meningsuiting in China en de misdrijven in Tsjetsjenië.

Het Europees Parlement is fel tegenstander van de doodstraf

Voor het Europee Parlement is de doodstraf onder alle o mstandigheden onaanvaardbaar. Het blijft erop hameren dat de doodstraf overal ter wereld onvoorwaardelijk moet worden afgeschaft, hetgeen zou kunnen worden bereikt door een resolutie van de Verenigde Naties. Hierdoor zou de menselijke waardigheid beter worden beschermd en de mensenrechtensituatie er geleidelijk op vooruitgaan. Het Parlement heeft bijvoorbeeld felle kritiek geuit op de Libische rechtbank die vijf Bulgaarse verpleegsters en een Palestijnse arts ter dood had veroordeeld.

Garant voor democratische verkiezingen

Regelmatig worden groepen Parlementsleden voor waarnemingsmissies naar het buitenland gestuurd. Zij houden toezicht op het verloop van verkiezingen en maken de autoriteiten en de internationale gemeenschap attent op de eventuele aantasting van de rechten van de burgers. Zo hebben de Parlementsleden deelgenomen aan waarnemingsmissies voor de verkiezingen in Oekraïne, de Democratische Republiek Kongo, Liberia en de Palestijnse Gebieden.

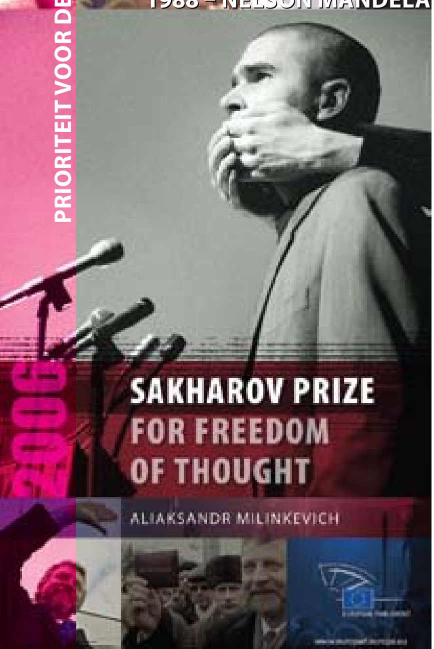
De mensenrechten in internationale overeenkomsten

Het Parlement dient in te stemmen met de sluiting van belangrijke overeenkomsten met derde landen, maar kan dit weigeren wanneer het van mening is dat de mensenrechten en de democratische beginselen niet worden geëerbiedigd. Bovendien ziet het erop toe dat de mensenrechtenclausules die systematisch in dit soort overeenkomsten worden opgenomen, strikt worden nageleefd. Op basis van dergelijke clausules kunnen bestaande overeenkomsten in extreme gevallen zelfs worden opgezegd.

DEMOCRATIE

De Sacharovprijs

De Sacharovprijs voor de vrijheid van meningsuiting, die zijn naam te danken heeft aan de Russische wetenschapper en dissident Andrej Sacharov, wordt toegekend aan personen of organisaties die zich waar dan ook ter wereld hebben ingezet voor de mensenrechten, de democratie en de vrijheid van meningsuiting en de bestrijding van intolerantie en onderdrukking.

De prijs is in 1988 in het leven geroepen en wordt ieder jaar door het Europees Parlement tijdens een officiële plechtigheid in Straatsburg uitgereikt. Indien het vergaderrooster dit toestaat, vindt deze plechtigheid op of rond 10 december plaats, omdat op die datum in 1948 de Universele Verklaring van de rechten van de mens van de Verenigde Naties werd ondertekend.

Tot de winnaars van de prijs behoren onder meer Nelson Mandela (Zuid-Afrika), Alexander Dubček (Tsjechoslowakije), *Las Madres de la Plaza de Mayo* (De moeders van het Meiplein — Argentinië), Wei Jingsheng (China), Ibrahim Rugova (Kosovo) en de Verenigde Naties en zijn vroegere secretaris-generaal Kofi Annan.

EUROPEES PARLEMENT

Organisatie en werking van het Europees Parlement

Het ritme van het parlementaire leven en de werkzaamheden worden bepaald door een agenda die is onderverdeeld in weken met telkens een andere kleur: roze, rood, blauw of turkoois. Iedere kleur komt overeen met een bepaalde fase van de parlementaire activiteiten. Voor een goed verloop van de werkzaamheden is natuurlijk de nodige organisatie en administratieve back-up vereist. Daarvoor zorgt een hechte structuur waarin iedereen zijn plaats kent en niets aan het toeval wordt overgelaten.

„Roze" weken: parlementaire commissies

Het Europees Parlement telt zo'n 20 vaste parlementaire commissies die zich elk met een bepaald beleidsterrein, zoals milieu, vervoer, industrie of begroting, bezighouden. Deze commissies, waarbinnen de politieke stromingen binnen het Parlement vertegenwoordigd zijn en die qua omvang van elkaar verschillen, dienen het werk voor de plenaire vergadering voor te bereiden.

Tijdens de commissievergaderingen houden de leden een eerste reeks debatten en stemmingen over de verslagen, waarin zij hun mening geven over voorgestelde wetgeving of de ontwerp-begroting van de EU voor het volgende jaar. Deze commissies stellen ook zogenoemde „initiatiefverslagen" op, waarin zij de Commissie of de regeringen van de lidstaten adviseren over maatregelen die op een bepaald gebied moeten worden genomen.

Olierampen, CIA, BSE: het Parlement doet onderzoek

Het Parlement kan indien noodzakelijk tijdelijke of enquêtecommissies oprichten. Na de ramp met de olietanker Prestige is in 2003 bijvoorbeeld een commissie in het leven geroepen die heeft onderzocht hoe de veiligheid op zee kan worden verbeterd. In 2006 heeft een andere commissie onderzoek gedaan naar de activiteiten van de CIA in Europa nadat in de pers berichten waren verschenen dat de Amerikaanse inlichtingendienst in het geheim vermeende terroristen naar Europese landen had gebracht en daar vasthield. Tien jaar daarvoor onderzocht een enquêtecommissie of de Europese Commissie en de nationale regeringen in verband met BSE wel de juiste aanpak hadden gevolgd.

„Rode" weken: plenaire vergaderingen

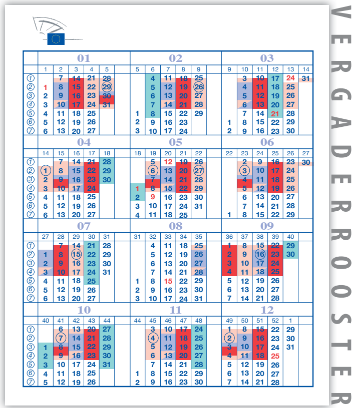
De plenaire vergaderingen vormen de kern van het parlementaire leven. Tijdens deze „zittingsweken" komen de leden in de vergaderzaal, „het halfrond" of „hemicycle", in Straatsburg bijeen. De kortere, aanvullende plenaire vergaderingen vinden plaats in Brussel. De door de commissies reeds eerder goedgekeurde verslagen worden op de plenaire vergaderingen nogmaals behandeld en eventueel opnieuw gewijzigd. Vervolgens wordt erover gestemd. Eenmaal aangenomen weerspiegelen zij het officiële standpunt van het Europees Parlement.

De Parlementsleden nemen niet alleen verslagen, maar ook resoluties aan, en ze stellen de vertegenwoordigers van de Commissie of de Raad vragen over actuele onderwerpen. Bovendien ontvangen ze staatshoofden en belangrijke personen uit de hele wereld.

„Blauwe" weken: politieke fracties

Niet op grond van hun nationaliteit, maar naargelang van hun politieke voorkeur maken de Parlementsleden deel uit van een

politieke fractie. Om een fractie te kunnen oprichten, is een minimum aantal leden uit verschillende lidstaten vereist. Leden die bij geen enkele fractie zijn aangesloten, worden „niet-ingeschrevenen" genoemd.

Tijdens de „fractieweken", die over het algemeen voorafgaan aan de zittingsweken, coördineert en bepaalt iedere politieke fractie haar standpunt ten aanzien van de onderwerpen die op de agenda van de plenaire vergadering staan om deze dan tijdens de zitting te kunnen verdedigen.

„Turkooise" weken: tijd voor het kiesdistrict of missies

Een aantal weken per jaar wordt vrijgehouden om de leden in staat te stellen taken in hun kiesdistrict te vervullen en kiezers te ontmoeten. Tevens bestaat de mogelijkheid dat ze deelnemen aan een buitenlandse missie. Gedurende deze weken vinden daarom geen vergaderingen in Brussel of Straatsburg plaats.

Welke taal spreekt u?

Het Parlement beschikt over een volledig meertalige dienst voor alle plenaire en andere vergaderingen, zodat de leden zich in om het even welke officiële taal van de EU, waaronder het Nederlands, kunnen uitdrukken. Alles wat ze zeggen, wordt rechtstreeks door tolken vertaald. Dankzij de vertalers zijn de documenten van het Parlement beschikbaar in alle officiële talen van de EU. Hieruit blijkt dat veel belang wordt gehecht aan de culturele verscheidenheid van de Europese Unie, en tegelijkertijd hebben de burgers toegang tot het werk van het Parlement.

Wie doet wat in het Europees Parlement?

De voorzitter van het Europees Parlement, die door de Parlementsleden voor een periode van twee en een half jaar wordt gekozen, speelt een sleutelrol: hij of zij leidt alle werkzaamheden van het Parlement, zit de plenaire vergaderingen voor en zet zijn of haar handtekening onder de begroting en onder de wetten die samen met de Raad zijn aangenomen. De voorzitter vertegenwoordigt het Parlement naar buiten toe en in de betrekkingen met de andere EU-instellingen. Het Parlement benoemt ook 14 ondervoorzitters die elk een specifieke bevoegdheid hebben.

In de conferentie van voorzitters werken de voorzitter van het Parlement en de voorzitters van de fracties samen. Deze conferentie organiseert en plant de werkzaamheden van het Parlement, zoals het rooster en de agenda van de plenaire vergaderingen of de samenstelling van de commissies en delegaties.

Het Bureau is belast met de administratieve, personele en organisatorische taken van het Parlement. Het bestaat uit de voorzitter van het Europees Parlement, de ondervoorzitters en de door het Parlement gekozen quaestoren. Het Bureau is ook verantwoordelijk voor de parlementaire begroting.

De Europese afgevaardigden en het Parlement worden bijgestaan door een administratie. Dit zogeheten secretariaat-generaal coördineert alle wetgevende werkzaamheden en organiseert de plenaire en andere vergaderingen. Er werken zo'n 5 000 mensen — waarvan een derde als tolk of vertaler — in Brussel, Luxemburg en Straatsburg en bij de informatiebureaus. Samen met het personeel van de fracties zorgen dus in totaal circa 6 000 mensen ervoor dat de „parlementaire motor" blijft draaien.

EUROPEES PARLEMENT

Dichterbij dan u denkt

Alhoewel het Europees Parlement in Brussel en Straatsburg vergadert, kan iedereen het werk dat hier wordt verricht volgen zonder een stap te hoeven zetten! U kunt namelijk rustig van achter uw computer via het internet een plenaire vergadering bijwonen, documenten en persberichten lezen of online vragen stellen over Europese onderwerpen. Ook kunt u langs gaan bij één van de informatiebureaus die in de Europese hoofdsteden en andere grote steden zijn gevestigd.

De website biedt u een kijkje binnen het Europees Parlement

Op de zeer gevarieerde website van het Europees Parlement — **www.europarl.europa.eu** — kan iedereen uitgebreide informatie in zijn eigen taal vinden over tal van interessante onderwerpen. Wilt u weten waar het Parlement zich momenteel mee bezighoudt, de debatten en stemmingen online volgen, de EP-

leden en de rol die zij spelen beter leren kennen, een verzoekschrift indienen of gewoon informeren over hoe het EP dat bijna 500 miljoen burgers vertegenwoordigt precies werkt, neem dan een kijkje op onze website.

Om zijn werkzaamheden onder de aandacht te brengen en begrijpelijk te maken, biedt het Parlement de burgers via het online documentenregister toegang tot zijn documenten. In het archief kan ook naar oudere documenten worden gezocht.

Nog vragen? Stuur een e-mail naar het Parlement

Aangezien de website zeer uitgebreid is, vindt u misschien niet meteen wat u zoekt . Daarom beschikt het Europees Parlement over een elektronische brievenbus waar iedereen zijn vragen naartoe kan sturen, informatie kan aanvragen of voorstellen kan doen over beleidsterreinen waarop de Europese Unie actief is. Elk jaar beantwoordt het Parlement zo'n 15 000 e-mails van burgers.

Net zo goed geïnformeerd als de journalisten

De media spelen een belangrijke rol om de betrokkenheid van de burgers bij de instellingen die hen vertegenwoordigen, te vergroten. De persdienst van het Parlement informeert journalisten dagelijks over de parlementaire debatten en de uitslag van de stemmingen. Deze informatie is ook voor het publiek onmiddellijk toegankelijk via de meertalige website. Journalisten kunnen ook logistieke en technische ondersteuning krijgen en hebben toegang tot audiovisueel materiaal (foto's, video's, audioarchief, enz.) Daarnaast organiseert de persdienst persconferenties en studiedagen over actuele Europese onderwerpen.

Een bezoek aan het Parlement

U hebt al veel informatie op internet gevonden, maar zou het Europees Parlement graag eens in het echt aan het werk willen zien? Net als de bijna 250 000 andere bezoekers per jaar, kunt u alleen of in groep een bezoek brengen aan het EP in Straatsburg of Brussel , waar u de plenaire vergaderingen kunt bijwonen en de leden ontmoeten. Het enige wat u hoeft te doen, is contact opnemen met de dienst bezoekersgroepen en studiedagen, die gedurende het hele jaar bezoeken regelt in alle officiële talen van de Europese Unie. Tijdens deze bezoeken krijgt u een indruk van de rol en de werking van het Parlement en worden al uw vragen beantwoord.

De informatiebureaus zijn er voor u

In alle lidstaten van de Europese Unie zijn informatiebureaus van het Europees Parlement gevestigd. Zij moeten het rechtstreekse contact tussen de burgers en het Parlement dat hen vertegenwoordigt vergemakkelijken.

De informatiebureaus geven brochures en ander informatiemateriaal uit (op dvd, cd-rom, enz.) en organiseren informatiecampagnes over de meest uiteenlopende Europese onderwerpen. Tevens regelen zij bezoeken aan het Parlement, met bijzondere aandacht voor scholieren en studenten.

De informatiebureaus organiseren ook fora waarin Europese afgevaardigden, lokale overheden, burgers en vertegenwoordigers uit de sociaaleconomische sector met elkaar in gesprek gaan over belangrijke onderwerpen die met de toekomst van Europa te maken hebben. Daarnaast organiseren zij bijeenkomsten tussen parlementariërs, nationale overheden, pers en publiek.

Debatten voor meer betrokkenheid bij Europa

In het kader van de „periode van bezinning" na de verwerping van de Europese Grondwet door Frankrijk en Nederland heeft het Parlement een reeks initiatieven op stapel gezet om de kloof tussen de Europese instellingen en het publiek te dichten. Zo is door de leden voorgesteld bijeenkomsten (burgerfora en parlementaire fora) op nationaal en lokaal niveau te organiseren om de discussie over de toekomst van Europa een nieuwe impuls te geven.

Contact met de leden

Het Parlement, dat zijn vóór alles de leden. Namens de burgers die op hen gestemd hebben, stellen zij wetgeving vast en nemen zij politieke initiatieven die ons dagelijks leven beïnvloeden. Zij bepalen mede welke benadering Europa ten aanzien van belangrijke internationale vraagstukken gaat volgen.

Op de website zijn onder het menu „EP-leden" de namen, adressen, telefoonnummers en e-mailadressen van alle leden te vinden. Zij hebben allen een persoonlijke bladzijde waarop hun curriculum vitae, kiesdistrict, politieke partij en functie en hun taken en activiteiten binnen het Parlement vermeld staan.

De adressen van de elektronische brievenbus, de eenheid bezoekersgroepen en studiedagen en de informatiebureaus zijn te vinden op de bladzijden 48-51.

EUROPEES PARLEMENT

Medebeslissing: hoe werkt dat?

De medebeslissingsprocedure is momenteel van toepassing op twee derde van alle Europese wetten, voornamelijk op de gebieden milieu, vervoer, consumentenbescherming, interne markt, vrij verkeer van werknemers en onderwijs-, gezondheids- en cultuurprogramma's. Het is de bedoeling dat deze procedure bij de institutionele hervorming wordt uitgebreid naar andere beleidsterreinen.

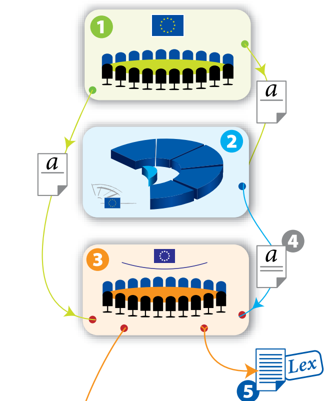
De medebeslissingsprocedure bestaat uit drie fases en verloopt in grote lijnen als volgt.

De Commissie dient bij het Europees Parlement en bij de Raad een wetsvoorstel in.

In eerste lezing (eerste fase waarin de leden de wettekst analyseren) neemt het Parlement eventueel amendementen (wijzigingen) aan op het voorstel van de Commissie. Indien het Parlement geen wijzigingen noodzakelijk acht en ook de Raad vervolgens het voorstel van de Commissie goedkeurt, is het wetsvoorstel aangenomen. Dit is ook het geval wanneer de Raad de eventuele wijzigingen van het Parlement aanvaardt. De nieuwe wet kan dan in werking treden.

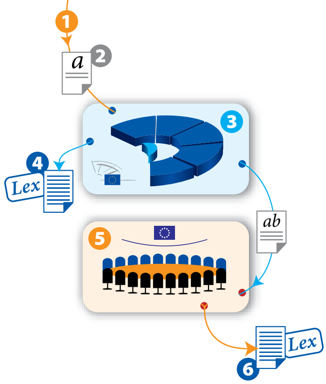
Wanneer de Raad niet alle amendementen van het Parlement goedkeurt, dan legt hij een alternatieve tekst aan het Parlement voor: het gemeenschappelijk standpunt van de lidstaten. Het Parlement gaat vervolgens over tot de tweede lezing. Het wetgevingsproces eindigt indien het Parlement het standpunt van de Raad goedkeurt of het gemeenschappelijk standpunt verwerpt.

Maar als de leden amendementen op het gemeenschappelijk standpunt indienen, moet er in een derde lezing overeenstemming worden bereikt. Dat is de taak van een speciaal Bemiddelingscomité dat bestaat uit een gelijk aantal vertegenwoordigers van het Parlement en de Raad. De Commissie is bij deze hele procedure betrokken. Zodra er overeenstemming wordt bereikt, is de wet goedgekeurd. Zo niet, komt de wet er niet.

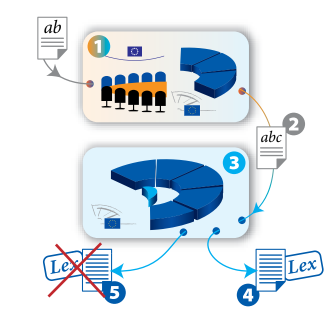
Eerste lezing

De Commissie ① dient een wetsvoorstel in bij het Parlement ② en de Raad ③.
Het Parlement neemt amendementen aan ④ en legt deze voor aan de Raad.
De Raad gaat akkoord met het resultaat van de eerste lezing in het Parlement: de wet is vastgesteld ⑤.

Tweede lezing

De Raad ① stemt niet in met het resultaat van de eerste lezing in het Parlement en stelt een gemeenschappelijk standpunt vast ②. Het Parlement ③ keurt het gemeenschappelijk standpunt goed of spreekt zich niet uit: de wet is vastgesteld in de versie van het gemeenschappelijk standpunt ④. Het Parlement bevestigt de amendementen die niet in het gemeenschappelijk standpunt zijn opgenomen. Ook de Raad ⑤ stemt in en daarmee wordt de wet vastgesteld ⑥. Of de Raad weigert en het Bemiddelingscomité (bestaande uit 27 Parlementsleden en 27 Raadsleden) wordt bijeengeroepen om de verschillende standpunten dichterbij elkaar te brengen. Het Parlement verwerpt het gemeenschappelijke standpunt met een absolute meerderheid van zijn leden, waarmee het wetvoorstel definitief is verworpen.

Derde lezing

Het Bemiddelingscomité ① stelt een gemeenschappelijke ontwerp-tekst ② vast op basis van het gemeenschappelijke standpunt en de amendementen van het EP in tweede lezing. Wanneer de Raad en het Parlement de ontwerp-tekst goedkeuren ③, is de wet vastgesteld ④. Wanneer het Bemiddelingscomité geen overeenstemming weet te bereiken over de gemeenschappelijke ontwerp-tekst, dan wordt het wetsvoorstel niet goedgekeurd ⑤.

Andere wetgevingsprocedures

In het kader van de raadplegingsprocedure wordt het Parlement om advies gevraagd over een wetsvoorstel voordat dit door de Raad wordt goedgekeurd. Deze procedure wordt voornamelijk toegepast op gebieden als het concurrentiebeleid en belastingzaken en bij de herziening van Verdragen.

Op bepaalde wetgevingsterreinen is de instemming van het Parlement vereist. Hierdoor beschikt het Parlement over een vetorecht waarvan het met name gebruik kan maken in het kader van de ratificatie van bepaalde overeenkomsten die de Europese Unie wil sluiten. De uitbreiding van de EU is hier een goed voorbeeld van.

EUROPEES PARLEMENT

Hoe wordt de begroting van de EU vastgesteld?

Ieder voorjaar presenteert de Commissie een voorontwerp van begroting voor het volgende jaar. De Raad van ministers, die de lidstaten vertegenwoordigt, stemt in de zomer voor het eerst over het voorontwerp. Aan het begin van de herfst dient het Europees Parlement zich in eerste lezing over het voorontwerp uit te spreken.

Hierna volgt de tweede lezing in de Raad en vervolgens het Parlement, zodat de vertegenwoordigers van de regeringen en die van de burgers overeenstemming kunnen bereiken. In de begroting wordt momenteel onderscheid gemaakt tussen „verplichte uitgaven" en 'niet-verplichte uitgaven". De verplichte uitgaven vloeien rechtstreeks voort uit de Verdragen en Gemeenschappelijke verordeningen en zijn voornamelijk voor de landbouw bestemd. Onder de niet-verplichte uitgaven vallen alle overige uitgaven (regionale ontwikkeling, sociaal beleid, onderzoek, cultuur, opleiding, milieu, b uitenlandse acties, enz.).

De Parlementsleden hebben het laatste woord over de niet-verplichte, de Raad over de verplichte uitgaven. Het Parlement is ook bevoegd om de begroting te verwerpen wanneer het van mening is dat deze niet aan de behoeften van de EU beantwoordt. In dat geval begint de hele begrotingsprocedure van voren af aan.

EUROPEES PARLEMENT

EU-lexicon

Acquis communautaire

Deze term verwijst naar de rechten en plichten die de landen van de Europese Unie met elkaar gemeen hebben. Onder het acquis communautaire vallen de Europese wetgeving en Verdragen, de verklaringen en resoluties, de internationale overeenkomsten die de EU heeft gesloten en de rechtspraak van het Europees Hof van Justitie. Daarnaast behoren hiertoe de besluiten die de regeringen van de EU op het gebied van justitie en binnenlandse zaken en het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid hebben genomen. Kandidaat-lidstaten moeten, voordat zij tot de Unie kunnen toetreden, eerst het acquis communautaire aanvaarden en het Gemeenschapsrecht in hun nationale wetgeving omzetten.

Comité van de Regio's

Het Comité van de Regio's (CvdR), opgericht in 1994, is de politieke spreekbuis van de lokale en regionale overheden op Europees niveau. Volgens het Verdrag zijn de Commissie en de Raad verplicht het Comité van de Regio's om advies te vragen bij voorstellen die rechtstreeks betrekking hebben op lokale en regionale zaken: economische en sociale samenhang, trans-Europese vervoersnetwerken, volksgezondheid, onderwijs en cultuur, werkgelegenheidsbeleid, milieu, vervoer, enzovoort. Het Comité bestaat uit 344 leden, over het algemeen gekozen vertegenwoordigers van de regionale overheden en burgemeesters, die op voorstel van de lidstaten voor een periode van vier jaar door de Raad worden benoemd.

Europese Centrale Bank (ECB)

De in Frankfurt gevestigde Europese Centrale Bank (ECB) is sinds 30 juni 1998 belast met de tenuitvoerlegging van het monetair beleid in de lidstaten van het eurogebied. Sinds 1 januari 1999 bestaat de belangrijkste taak van de bank erin de prijsstabiliteit in het eurogebied te handhaven en het Europees monetair beleid dat door het Europees Stelsel van centrale banken (ESCB) is vastgesteld, uit te voeren. De ECB is volledig onafhankelijk.

Europese Commissie

De Europese Commissie belichaamt en behartigt het algemene belang van de Europese Unie. Zij heeft een bijna exclusief initiatiefrecht op het gebied van de Europese wet- en regelgeving. In het kader van het Gemeenschapsbeleid zorgt zij voor de voorbereiding en uitvoering van de wetgevingsbesluiten die de Raad en het Europees Parlement aannemen. De Commissie heeft bovendien bevoegdheden op het gebied van uitvoering, beheer en controle. Zij is verantwoordelijk voor de programmering en verwezenlijking van de Gemeenschappelijke beleidslijnen, de uitvoering van de begroting en het beheer van de communautaire programma's. Als „hoedster van de Verdragen" ziet de Commissie erop toe dat de Europese wetgeving wordt toegepast.

De Commissie wordt door de Raad in overeenstemming met de lidstaten met een gekwalificeerde meerderheid van stemmen voor een periode van vijf jaar benoemd. De Commissie dient door het Parlement, waaraan zij verantwoording moet afleggen, te worden goedgekeurd.

Europees Economisch en Sociaal Comité

Het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC), dat is opgericht door het Verdrag van Rome (1957), is een adviesorgaan dat de verschillende economische en maatschappelijke belangengroepen vertegenwoordigt. Het Verdrag bepaalt dat de Raad en de Commissie het EESC moeten raadplegen voordat op bepaalde terreinen — werkgelegenheid, sociaal beleid, onderwijs, volksgezondheid, consumentenbescherming, economische en sociale samenhang, enz. — een besluit kan worden genomen. De 344 leden van het EESC worden op voorstel van de lidstaten door de Raad voor een periode van vier jaar benoemd. Dit mandaat kan worden verlengd.

Europees Hof van Justitie (EHvJ)

Het Europees Hof van Justitie met zetel in Luxemburg draagt er zorg voor dat bij de uitlegging en toepassing van de Oprichtingsverdragen van de Europese Unie het recht wordt nageleefd. Het Hof bestaat uit één rechter per lidstaat. De rechters worden bijgestaan door acht advocaten-generaal, die door de lidstaten in onderlinge overeenstemming voor een periode van zes jaar worden benoemd. Het Hof heeft twee hoofdtaken: 1) het beoordeelt of de handelingen van de Europese instellingen en regeringen in overeenstemming zijn met de Verdragen; 2) het doet op verzoek van nationale rechtbanken uitspraak over de uitlegging of de geldigheid van Gemeenschapsrechtelijke bepalingen.

Europese Investeringsbank (EIB)

De Europese Investeringsbank is gevestigd in Luxemburg en heeft tot doel de economische, sociale en territoriale samenhang binnen de Unie door middel van een evenwichtige ontwikkeling van het grondgebied te bevorderen. De Bank financiert op lange termijn concrete projecten waarvan vaststaat dat zij economisch, technisch, ecologisch en financieel haalbaar zijn. Buiten de Unie ondersteunt de EIB de strategieën die voorafgaan aan de toetreding van de kandidaat-lidstaten en de landen op de westelijke Balkan. De EIB is tevens verantwoordelijk voor de uitvoering van het financiële deel van de overeenkomsten die zijn afgesloten in het kader van het Europese beleid inzake ontwikkelingshulp en -samenwerking.

Europese Raad

Met de Europese Raad, ook Europese top genoemd, worden momenteel de regelmatige bijeenkomsten van de staatshoofden en regeringsleiders van alle lidstaten van de Europese Unie bedoeld. De Europese Raad geeft de aanzet tot nieuwe initiatieven voor de ontwikkeling van de Europese Unie en stippelt de algemene beleidslijnen uit. De Europese Raad heeft geen wetgevende bevoegdheden en besluiten worden alleen aangenomen als elke lidstaat akkoord gaat. De Europese Raad komt twee maal per jaar bijeen en de vergaderingen worden in de regel in Brussel gehouden.

Europese Rekenkamer

De Europese Rekenkamer is gevestigd in Luxemburg en bestaat uit één lid per lidstaat. Zij onderzoekt de wettigheid en de regelmatigheid van de ontvangsten en uitgaven en gaat tevens na of een goed financieel beheer wordt gevoerd. Nadat de Rekenkamer heeft vastgesteld dat de rekeningen voor het betrokken begrotingsjaar betrouwbaar en de onderliggende verrichtingen over het geheel genomen wettig en regelmatig zijn, geeft zij een betrouwbaarheidsverklaring af aan het Europees Parlement en de Raad. Tevens kan zij deze instellingen onregelmatigheden melden.

Economische en Monetaire Unie (EMU)

De Economische en Monetaire Unie (EMU) werd in het leven geroepen om het economische en monetaire beleid van de lidstaten te harmoniseren, vooral door de invoering van een gemeenschappelijke munt, de euro. Op 1 januari 1999 werden de wisselkoersen onherroepelijk vastgesteld en werd de eenheidsmunt ingevoerd in de EMU-staten. Op 1 januari 2002 zijn de euromunten en -biljetten in de plaats gekomen van de oude nationale munten en biljetten. Niet alle lidstaten hebben de gemeenschappelijke munteenheid ingevoerd.

De twaalf landen die sinds 1 mei 2004 lid zijn geworden van de Europese Unie zijn verplicht de euro in te voeren zodra ze aan alle vastgestelde criteria voldoen (convergentiecriteria). Deze criteria moeten ervoor zorgen dat de economie zich in het kader van de EMU evenwichtig ontwikkelt en geen spanningen tussen de lidstaten veroorzaakt.

Eén enkele markt

De Europese Unie is één grote ruimte waarbinnen het verkeer van personen, goederen, diensten en kapitaal net zo vrij is als binnen een land zelf, dat wil zeggen zonder grenscontroles en zonder douanerechten. Het heeft echter nog vrij lang geduurd voordat het zover was — de douanerechten tussen de EEG-landen werden pas op 1 juli 1968 helemaal afgeschaft. Omdat ook nog andere handelsbelemmeringen uit de weg moesten worden geruimd, duurde het nog tot eind 1992 tot de „eenheidsmarkt" een feit was.

Europese Ombudsman

De Europese Ombudsman behandelt klachten van EU-burgers of van natuurlijke of rechtspersonen die in een lidstaat zijn gevestigd. Deze klachten hebben betrekking op mogelijk wanbeheer van Europese instellingen of organen (met uitzondering van het Hof van Justitie en het Gerecht van eerste aanleg). Enkele voorbeelden hiervan zijn een gebrek aan informatie of de weigering om informatie te verstrekken, onnodige vertraging bij procedures, onredelijke behandeling, discriminatie of een gebrek aan openheid.

Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF)

Het Europees Bureau voor fraudebestrijding is sinds 1 juni 1999 belast met de bestrijding van fraude met EU-geld. Het Bureau is bevoegd onderzoek te doen naar het beheer en de financiering van alle Europese instellingen en organen en is daarbij volledig onafhankelijk.

Raad van de Europese Unie

De Raad van de Europese Unie (ook wel aangeduid als „Raad van ministers" of kortweg „Raad") oefent samen met het Parlement de wetgevings- en begrotingsbevoegdheden uit. Bovendien worden door de Raad de belangrijkste besluiten op het gebied van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid (GBVB) en de coördinatie van het economisch beleid genomen. In de Raad zijn de lidstaten op het niveau van de ministers vertegenwoordigd.

De Raad komt in 9 verschillende samenstellingen bijeen met de ministers die bevoegd zijn voor het beleidsterrein waarover wordt vergaderd: Algemene zaken en Externe betrekkingen; Economische en Financiële zaken (Ecofin-Raad); Werkgelegenheid, Sociaal beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken; Concurrentievermogen; Justitie en Binnenlandse zaken (JBZ-Raad); Vervoer, Telecommunicatie en Energie; Landbouw en Visserij; Milieu; Onderwijs, Jeugdzaken en Cultuur. De Raad zetelt in Brussel, maar vergadert soms ook in Luxemburg.

Subsidiariteit en evenredigheid

Het subsidiariteitsbeginsel houdt in dat een besluit op een niveau moet worden genomen dat zo dicht mogelijk bij de burger ligt. Concreet betekent dit dat de Europese Unie alleen optreedt wanneer een maatregel op Europees niveau doeltreffender is dan een maatregel op nationaal, regionaal of lokaal niveau — met uitzondering van de gebieden die onder de exclusieve bevoegdheid van de Unie vallen. Dit beginsel houdt nauw verband met het evenredigheidsbeginsel dat erop neerkomt dat het optreden van de Unie niet verder mag gaan dan nodig is om de doelstellingen van het Europese Verdrag te bereiken.

Toetredingscriteria (criteria van Kopenhagen)

Elk land dat tot de EU wil toetreden, moet voldoen aan de in het EU-Verdrag verankerde voorwaarden. In 1993 heeft de Europese Raad van Kopenhagen een aantal criteria vastgelegd die later nog zijn aangescherpt.

Om tot de EU te kunnen toetreden, moet een nieuwe lidstaat aan de volgende drie criteria voldoen:

— het politiek criterium: het land moet stabiele instellingen hebben die de democratie, de rechtsstaat, de mensenrechten en het respect voor minderheden garanderen;
— het economisch criterium: het land moet een goed functionerende markteconomie hebben en opgewassen zijn tegen de concurrentiedruk binnen de EU;
— het criterium van het acquis communautaire: het land moet in staat zijn de verplichtingen die voortvloeien uit het lidmaatschap op zich te nemen (onder meer door de Europese wetgeving in nationale wetgeving om te zetten) en zich ertoe verbinden de doelstellingen van de politieke, Economische en Monetaire Unie over te nemen.

Verdeling van de bevoegdheden

Op grond van de verdeling van de bevoegdheden tussen de Europese Unie en de lidstaten kunnen drie categorieën bevoegdheden worden onderscheiden:

— de concurrerende of gedeelde bevoegdheden (het meest voorkomend);
— de exclusieve bevoegdheden van de Gemeenschap (de lidstaten hebben hun handelingsbevoegdheid onherroepelijk opgegeven);
— de ondersteunende bevoegdheden (de Gemeenschap kan het optreden van de lidstaten alleen coördineren of aanmoedigen).

Het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel garanderen dat deze verdeling van de bevoegdheden wordt nageleefd.

EUROPEES PARLEMENT

Belangrijke data in de geschiedenis van de Europese integratie

9 mei 1950 — Robert Schuman, de Franse minister van Buitenlandse Zaken, stelt tijdens een toespraak voor een unie voor kolen en staal tussen Frankrijk en Duitsland op te richten, naar een idee van Jean Monnet. De datum waarop Robert Schuman zijn toespraak hield, 9 mei, wordt sindsdien ieder jaar gevierd als „Europadag".

April 1951 — Duitsland, Frankrijk, Italië, Nederland, België en Luxemburg ondertekenen het Verdrag van Parijs en richten daarmee de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (EGKS) op.

Maart 1957 — De zes voornoemde landen ondertekenen het Verdrag van Rome tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap (EEG), of de „gemeenschappelijke markt", en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (Euratom). Beide Verdragen treden op 1 januari 1958 in werking.

Maart 1958 — Oprichtingsvergadering van de Europese Parlementaire Vergadering.

Maart 1962 — De Europese Parlementaire Vergadering wordt omgedoopt tot Europees Parlement (EP).

Juli 1968 — De douanerechten op industrieproducten worden volledig afgeschaft, achttien maanden eerder dan gepland. Er wordt een gemeenschappelijk douanetarief ingevoerd.

Januari 1973 — Eerste uitbreiding van de Gemeenschap door de toetreding van Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk.

Juni 1979 — Eerste rechtstreekse algemene verkiezingen voor het Europees Parlement. Tot dan werden de leden door de nationale parlementen aangewezen. Negen landen kiezen samen 410 leden.

Januari 1981 — Griekenland wordt lid van de EEG.

Juni 1984 — Rechtstreekse verkiezingen voor het Europees Parlement: tien landen kiezen samen 434 leden.

Januari 1986 — Spanje en Portugal worden lid van de EEG.

Juli 1987 — De Europese Akte treedt in werking. De bevoegdheden van het Parlement worden hiermee uitgebreid.

Juni 1989 — Rechtstreekse verkiezingen voor het Europees Parlement: twaalf landen kiezen samen 518 leden.

November 1989 — Val van de Berlijnse muur, einde van de Koude Oorlog en begin van de hereniging van Europa.

Januari 1993 — De interne markt en de vier vrijheden — het vrije verkeer van goederen, diensten, personen en kapitaal — zijn een feit.

November 1993 — Het Verdrag van Maastricht tot oprichting van de Europese Unie treedt in werking. Dit bevat een aantal doelstellingen met betrekking tot een toekomstige eenheidsmunt, een gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid en nauwere samenwerking op het gebied van justitie en binnenlandse zaken. De nieuwe naam „Europese Unie" komt officieel in de plaats van de naam „Europese Gemeenschap". De medebeslissingsprocedure wordt ingevoerd, waardoor het Europees Parlement echte wetgevingsbevoegdheid krijgt.

Juni 1994 — Rechtstreekse verkiezingen voor het Europees Parlement: twaalf landen kiezen samen 567 leden.

Januari 1995 — Oostenrijk, Finland en Zweden worden lid van de EU.

Mei 1999 — Het Verdrag van Amsterdam treedt in werking. Het voorziet in maatregelen betreffende de hervorming van de Europese instellingen, de versterking van de Europese invloed in de wereld en een verruiming van de uitgaven voor de werkgelegenheid en de rechten van de burgers.

Juni 1999 — Rechtstreekse verkiezingen voor het Europees Parlement: 15 landen kiezen samen 626 leden.

December 2001 — De Europese Raad van Laken neemt een verklaring aan over de toekomst van de Unie. Daarmee wordt het startschot gegeven voor een nieuwe diepgaande hervorming van de Europese Unie en voor de oprichting van een conventie die tot taak heeft de Europese Grondwet op te stellen.

Januari 2002 — De euromunten- en biljetten worden in de (toen) twaalf landen van het eurogebied in omloop gebracht en vervangen er de nationale munteenheid **.**

Februari 2003 — Het Verdrag van Nice treedt in werking. In dit Verdrag wordt de toetreding van tien nieuwe leden in 2004 voorbereid. Het Handvest van de grondrechten wordt aangenomen.

Juli 2003 — De Conventie over de toekomst van Europa voltooit de opstelling van de Europese Grondwet.

Mei 2004 — Cyprus, de Tsjechische Republiek, Estland, Letland, Litouwen, Hongarije, Malta, Polen, Slovenië en Slowakije worden lid van de EU.

Juni 2004 — Rechtstreekse verkiezingen voor het Europees Parlement: 25 landen kiezen samen 732 leden.

Oktober 2004 — De staatshoofden en regeringsleiders ondertekenen het Verdrag tot vaststelling van de Europese Grondwet.

Juni 2005 — Begin van een periode van bezinning nadat de kiezers in Frankrijk en Nederland de Grondwet in een referendum hebben afgewezen.

Januari 2007 — Bulgarije en Roemenië worden lid van de EU. Het aantal leden stijgt naar 785. Slovenië voert de euro in en wordt aldus het dertiende land van het eurozone.

Maart 2007 — Ter gelegenheid van de 50e verjaardag van het Verdrag van Rome ondertekent het Parlement samen met de Raad en de Commissie de Verklaring van Berlijn.

December 2007 — De Voorzitters van het Europees Parlement, de Commissie en de Raad ondertekenen het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en de staatshoofden en regeringsleiders van de EU ondertekenen in Lissabon het Hervormingsverdrag

Januari 2008 — Cyprus en Malta voeren de euro in. Hierdoor telt het eurozone 15 lidstaten.

Maart 2008 — Vijftigjarig bestaan van het Europees Parlement.

Juni 2009 — Rechtstreekse verkiezingen voor het Europees Parlement.

EUROPEES PARLEMENT

De adressen van het Europees Parlement

Europees Parlement Wiertzstraat 60 B-1047 Brussel ☎ (32-2) 284 21 11 FAX (32-2) 230 69 33	**Europees Parlement** Plateau du Kirchberg BP 1601 L-2929 Luxemburg ☎ (352) 43 00-1 FAX (352) 43 00-24842	**Europees Parlement** Allée du Printemps BP 1024/F F-67070 Straatsburg cedex ☎ (33) 388 17 40 01 FAX (33) 388 17 48 60

Verzoekschriften	Correspondentie met de burger
Europees Parlement *De voorzitter van het Europees Parlement* Wiertzstraat 60 B-1047 Brussel	**Europees Parlement** *Correspondentie met de burger* GOL03A012 L-2929 Luxemburg FAX (352) 43 00-27072

Bezoeken en studiedagen

Europees Parlement *Rondleidingen en Studiedagen* Wiertzstraat 60 B-1047 Brussel ☎ (32-2) 284 21 11 FAX (32-2) 284 35 30	**Europees Parlement** *Rondleidingen en Studiedagen* Bureau Straatsburg BP 1024 F F-67070 Strasatsburg Cedex FAX (33) 388 17 51 84	**Europees Parlement** *Rondleidingen en Studiedagen* L-2929 Luxemburg FAX (352) 43 00-27072

U kunt ook een elektronisch formulier invullen op de website van het Europees Parlement: **www.europarl.europa.eu**

Informatiebureaus

BELGIË/BELGIQUE

BRUSSEL

Wiertzstraat 60
B-1047 BRUSSEL
(32-2) 284 20 05
(32-2) 230 75 55
epbrussels@europarl.europa.eu
www.europarl.be

БЪЛГАРИЯ

SOFIA

Moskovska Str. 9
BG-1000 SOFIA
(359-2) 985 35 45
(359-2) 981 99 44
epsofia@europarl.europa.eu
www.europarl.europa.eu/sofia

ČESKÁ REPUBLIKA

PRAHA

Jungmannova ul. 24
CZ-110 00 PRAHA 1
(420-2) 55 70 82 08
(420-2) 55 70 82 00
eppraha@europarl.europa.eu
www.evropsky-parlament.cz

DANMARK

KØBENHAVN

Gothersgade 115
DK-1123 KØBENHAVN K
(45-3) 314 33 77
(45-3) 315 08 05
epkobenhavn@europarl.europa.eu
www.europarl.dk

DEUTSCHLAND

BERLIN

Unter den Linden 78
D-10117 BERLIN
(49-30) 22 80 10 00
(49-30) 22 80 11 11
epberlin@europarl.europa.eu
www.europarl.de

MÜNCHEN

Erhardtsrasse 27
D-80469 MÜNCHEN
(49-89) 20 20 87 90
(49-89) 202 08 79 73
epmuenchen@europarl.europa.eu
www.europarl.de

EESTI

TALLINN

Rävala 4
EE-10143 TALLINN
(372-6) 30 69 69
(372-6) 30 69 68
eptallinn@europarl.europa.eu
www.europarl.ee

ÉIRE/IRELAND

DUBLIN

Molesworth Street 43
DUBLIN 2
EIRE
(353-1) 605 79 00
(353-1) 605 79 99
epdublin@europarl.europa.eu
www.europarl.ie

ΕΛΛΑΔΑ/GREECE

ΑΘΗΝΑ

Leof. Amalias 8
GR-10557 ATHINA
(30-210) 327 89 00
(30-210) 331 15 40
epathinai@europarl.europa.eu
www.europarl.gr

ESPAÑA

MADRID

Paseo de la Castellana 46
E-28046 MADRID
(34-91) 436 47 47
(34-91) 578 31 71
epmadrid@europarl.europa.eu
www.europarl.es

BARCELONA

Passeig de Gràcia 90 1°
E-08008 BARCELONA
(34-93) 272 20 44
(34-93) 272 20 45
epbarcelona@europarl.europa.eu
www.europarl.es

FRANCE

PARIS
288, bd Saint Germain
F-75341 PARIS CEDEX 07
(33) 140 63 40 00
FAX (33) 145 51 52 53
epparis@europarl.europa.eu
www.europarl.europa.eu/paris

STRASBOURG
Centre de Presse - BP 1024
F-67070 STRASBOURG CEDEX
(33-(0)3) 88 17 40 01
FAX (33-(0)3) 88 17 51 84
epstrasbourg@europarl.europa.eu

MARSEILLE
2, rue Henri Barbusse
F-13241 MARSEILLE
(33) 496 11 52 90
FAX (33) 491 90 95 03
epmarseille@europarl.europa.eu
www.europarl.europa.eu/marseille

ITALIA

ROMA
Via IV Novembre, 149
I-00187 ROMA
(39-06) 69 95 01
FAX (39-06) 69 95 02 00
eproma@europarl.europa.eu
www.europarl.it

MILANO
Corso Magenta 59
I-20123 MILANO
(39-02) 434 41 71
FAX (39-02) 434 41 75 00
epmilano@europarl.europa.eu
www.europarl.it

KYPROS

NICOSIA
Vyronos Avenue 30
CY-1096 NICOSIA
(357-22) 87 05 00
FAX (357-22) 76 77 33
epnicosia@europarl.europa.eu
www.europarl.europa.eu/nicosia

LATVIJA

RIGA
Aspāzijas bulvāris 28
LV-1050 RĪGA
(371) 708 54 60
FAX (371) 708 54 70
epriga@europarl.europa.eu
www.europarl.lv

LIETUVA

VILNIUS
Naugarduko St. 10
LT-01141 VILNIUS
(370-5) 212 07 66
FAX (370-5) 261 98 28
epvilnius@europarl.europa.eu
www.europarl.lt

LUXEMBOURG

LUXEMBOURG
7, rue du Marché-aux-Herbes
L-1728 LUXEMBOURG
(352) 430 02 25 97
FAX (352) 430 02 24 57
epluxembourg@europarl.europa.eu

MAGYARORSZÁG

BUDAPEST
DEÁK PALOTA, Deák Ferenc u. 15
H-1052 BUDAPEST
(36-1) 411 35 40
FAX (36-1) 411 35 60
epbudapest@europarl.europa.eu
www.europarl.hu

MALTA

VALLETTA
280 Republic Street
VLT-1112 VALLETTA
MALTA
(356-21) 23 50 75
FAX (356-21) 23 06 61
epvalletta@europarl.europa.eu
www.europarl.europa.eu/valletta

NEDERLAND

DEN HAAG
Korte Vijverberg 6
2513 AB DEN HAAG
NEDERLAND
(31-70) 313 54 00
FAX (31-70) 364 70 01
epdenhaag@europarl.europa.eu
www.europeesparlement.nl

ÖSTERREICH

WIEN
Kärntner Ring 5-7
A-1010 WIEN
(43-1) 51 61 70
FAX (43-1) 513 25 15
epwien@europarl.europa.eu
www.europarl.at

POLSKA

WARSZAWA

Ul. Jasna 14/16a
PL-00-041 WARSZAWA
(48-22) 595 24 70
(48-22) 595 24 80
epwarszawa@europarl.europa.eu
www.europarl.europa.eu/warszawa

PORTUGAL

LISBOA

Largo Jean Monnet, 1-6
P-1269-070 LISBOA
(351-21) 350 49 00
(351-21) 354 00 04
eplisboa@europarl.europa.eu
www.parleurop.pt

ROMÂNIA

BUCUREŞTI

Strada Boteanu 1, Sector 1
RO-010027 BUCUREŞTI
(40-21) 305 79 86
(40-21) 315 79 29
epbucarest@europarl.europa.eu
www.europarl.europa.eu/bucuresti

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Breg 14
SI-1000 LJUBLJANA
(386-1) 252 88 30
(386-1) 252 88 40
epljubljana@europarl.europa.eu
www.europarl.si

SLOVENSKO

BRATISLAVA

Palisády 29
SK-81106 BRATISLAVA
(421-2) 59 20 32 97
(421-2) 54 64 80 13
epbratislava@europarl.europa.eu
www.europskyparlament.sk

SUOMI/FINLAND

HELSINKI/HELSINGFORS

Pohjoisesplanadi 31 /
Norra esplanaden 31
FIN-00100 HELSINKI/HELSINGFORS
(358-9) 622 04 50
(358-9) 622 26 10
ephelsinki@europarl.europa.eu
www.europarl.fi

SVERIGE

STOCKHOLM

Nybrogatan 11, 3 tr.
S-11439 STOCKHOLM
(46-8) 56 24 44 55
(46-8) 56 24 44 99
epstockholm@europarl.europa.eu
www.europarl.se

UNITED KINGDOM

LONDON

2 Queen Anne's Gate
LONDON SWIH 9AA
UNITED KINGDOM
(44-207) 227 43 00
(44-207) 227 43 02
eplondon@europarl.europa.eu
www.europarl.org.uk

EDINBURGH

The Tun
4 Jackson's Entry,
Holyrood Road
UK - EDINBURGH EH8 8PJ
(44-131) 557 7866
(44-131) 557 4977
epedinburgh@europarl.europa.eu
www.europarl.org.uk

Voor meer informatie kunt u terecht op de website:

www.europarl.europa.eu

Dit is een publicatie van Directoraat-generaal Communicatie van het Europees Parlement.
Manuscript beëindigd op december 2007.

QA-78-07-051-NL-C

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ PARLAMENTO EUROPEO EVROPSKÝ PARLAMENT EUROPA-PARLAMENTET
EUROPÄISCHES PARLAMENT EUROOPA PARLAMENT ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ EUROPEAN PARLIAMENT
PARLEMENT EUROPÉEN PARLAIMINT NA hEORPA PARLAMENTO EUROPEO EIROPAS PARLAMENTS
EUROPOS PARLAMENTAS EURÓPAI PARLAMENT IL-PARLAMENT EWROPEW EUROPEES PARLEMENT
PARLAMENT EUROPEJSKI PARLAMENTO EUROPEU PARLAMENTUL EUROPEAN
EURÓPSKY PARLAMENT EVROPSKI PARLAMENT EUROOPAN PARLAMENTTI EUROPAPARLAMENTET

Fotoverantwoording

Europese Gemeenschappen bladzijden 2, 3, 6, 14, 20, 25, 26;
Europese Gemeenschappen/Architect: AEL, bladzijden 28, 37;
Europese Gemeenschappen/Architect: Architecture Studio, kaft, bladzijden 24, 30, 47; Europese Gemeenschappen/Architect: Association des architectes du CIC: Vanden Bossche sprl, C.R.V. s.a., CDG sprl, Studiegroep D. Bontinck, bladzijden 22, 32;
Europese Gemeenschappen/ECHO/Susana Perez Diaz, bladzijde 21;
Corbis, bladzijden 8, 10, 12, 16, 18; PhotoAlto/Frederic Cirou, bladzijde 34;
Yves Fonck/Architect: Architecture Studio, bladzijde 2

Meer gegevens over de Europese Unie vindt u op internet via de Europaserver (http://europa.eu).

Luxemburg: Bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschappen, 2008

Printed in Germany

GEDRUKT OP CHLOORVRIJ GEBLEEKT PAPIER

Publicatiebureau
Publications.europa.eu

ISBN 928232298-X